

REFORMÁTUS Újság

Gyülekezeti tájékoztató

2015. május

XXII. évf. 5. szám

Pünkösdi következmények

„Amikor ezt hallották, mintha szíven találták volna őket, és ezt kérdezték Pétertől és a többi apostoltól: Mit tegyünk, atyámfiai, férfiak? Péter így válaszolt: Térjétek meg, és keresztelkedjétek meg valamennyien Jézus Krisztus nevében, bűneitek bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélek ajándékát.” ApCsel 2,37-38

Húsvéthoz képest milyen szembetűnő változásnak vagyunk Pünkösdkor tanúi! Az a Péter, aki a szenvedések idején háromszor tagadta meg Jézust, most bizonyosságtevőként igét hirdet! Prédikál. Ezzel kapcsolatban gyakran elhangzik, hogy míg Péter egy pünkösdi prédikációjára háromezren tértek meg és alkották az első keresztyén gyülekezetet, addig ma az arány mintha fordított lenne. Mintha olykor háromezer igehirdetés is kevés lenne egy lélek megtéréséhez! Péter életének ezt a nagy fordulását igazából nem is lehet másként fogadni, mint a Szentlélek kitöltésének hiteles bizonyítékaként. Rá, sőt a többi egykori tanítványra nézve meg kell állapítanunk, hogy Pünkösdkor valóban beteljesedett Jézus ígérete, és elküldte övéinek a Szentlelket. Így, a Lélek erejével tett bizonyosságot Péter, és a következmény a gyülekezet szaporodása lett. Azt hiszem, Isten mai népe, egyháza ehhez képest mintha fordított folyamatokat élne meg. Ha református egyházunkra nézünk, azt látjuk, hogy népünk nem gvarapszik, hanem zsugorodik. Gyülekezetünk lélekszáma apad. De igaz ez népünk és a keresztyének mondott Európa viszonylatában is. Persze sokan és sokféleképpen keresték már, és keresik ma is az okokat. Mégis azt hiszem, hogy a legmélyebb ok, a mi legnagyobb nyomorúságunk az üres Pünkösdben van. Abban, hogy Isten népe, sok mai magát hívőnek, keresztyének valló ember éli életét a Lélek nélküli ürességben. Sokak életéből ma is hiányzik az önvizsgálat, a bűnvalás, a bűnbánat útja, a bűn őszinte gyűlölése. A Szentlélek vezetése nélkül dőlnek el személyes és közösségi életünk dolgai! Ám igenkben azt látjuk, hogy ahol Isten

Lelke munkálkodik, ott másként van. Most arra a kérdésre keressük a választ, hogy az első Pünkösdkor miben látszott, illetve miben mutatkozott meg a Szentlélek munkája. Ennek a kérdésnek a megválaszolásához Péter igehirdetését a **hallgatók szemszögéből kell megvizsgálnunk**. Hogyan fogadják az egyébként nagyon kemény bizonyosságtételt? Felvetett kérdéseinkre az Úr vezetésével két választ szeretnék megfogalmazni.

VÁRKÁPOLNA IMOTSKI-BAN

A Szentlélek munkája az első Pünkösdkor először is abban látszott, hogy **miközben Péter prédikált, a hallgatók számára világos lett, amit Jézus tett értük**. Ez a történet pedig nyilván nem Péter szónoki nagyságában rejlett, hanem Isten Szentlelkének a munkájában. Ma is így van ez. Általános igehirdetői tapasztalat, hogy a bizonyosságtevők a legkevésbé tudják megítélni elvégzett szolgálataikat. Ugyanis sohasem az emberi szónoki képességeink a meghatározóak,

hanem a Szentlélek munkája, Aki ki-nek-kinek eljuttatja, mintegy lefordítja az igét, az ige hirdetését.

Péter tehát szolgált, a hallgatóság pedig megértette, amit Jézus tett értük. Először is azért, **mert az igehirdetés erről szólt, Jézusról beszélt, Róla tett bizonyosságot**. Egy szolgálatra készülve kedves barátommal beszélgettem, akinek elmondtam kérdésemet, hogy azt keresem, hogy az adott alkalommal hogyan is kellene szólnom a gyülekezet előtt. Ő röviden csak ennyit mondott: „*Prédikálj Jézusról!*” A pünkösdi történetben ugyanezt látjuk. Péter Jézusról prédikál, a hallgatóság pedig megérti, mit tett Jézus értük. Az a téves gondolat is ott van a hívő emberekben gyakran, hogy azt gondolják, csak a lelkész prédikál. Csak a lelkész tesz bizonyosságot. Ez nem igaz. Mert mindenki bizonyosságot tesz valamilyen módon a saját életével is! De amikor azt látjuk, hogy Péter bizonyosságtétele Jézusról szól, akkor ezen a ponton nekünk is elmélyülve meg kell válaszolnunk a kérdést: *A mi életünk miről szól? Az én személyes életem bizonyosságtétele Jézusról szól-e? Azt látják-e az emberek az életemen, hogy Krisztusra hagyatkozom, hogy csak Benne bízom, hogy Elé borulok le, hogy Tőle kérem el döntéseimet és holnapomat, vagy pedig egészen másról szól az életem!?* A pünkösdi gyülekezet előtt világos lett Krisztus megváltói munkája, először is azért, mert Péter prédikációja **Jézusról szólt**.

De azért is értette meg a hallgatóság Pétert, mert az apostol **olyan eseményeket mondott el, amelyeket a hallgatók is ismertek**. Úgy is mondhatnánk, hogy az igehirdetés találkozott a hallgatóság személyes életével. A hallgatóság minden

Áldott pünkösdi ünnepeket!

bizonytal ismerhette, hogy mi történhetett Jézussal, tudhatott a Krisztussal kapcsolatos eseményekről. Most azonban a Szentlélek munkája nyomán **ezek az egyébként is ismert dolgok megteltek valóság tartalommal.** Most már nem csak egy bizonyos tőlük független ismeret volt Jézus Krisztus számukra, mert kereszthalálában személyesen is érintve érezték magukat. Úgy érezték, hogy amiről szó van, az rájuk is vonatkozik. Mennyi ember van ma is, aki ismeri ugyan Jézust, el tudja helyezni a történelemben és hallott váltságahaláláról is. Mégis mintha közömbös lenne számára az egész Jézus-esemény. Ugyanaz a kategória, mintha csak valakiről hallott volna valamit úgy félfüllel, és nem érzi magát érintve a történetekben. A Szentlélek munkája azonban ebben is előre segít. Hogy Krisztus ne csak egy valaki, ne is csak egy próféta, valamilyen csodadoktor, vagy egy csodálatos ember legyen, mert az Ő munkájának, igehirdetésének, csodájának, gyógyításának, halálának és feltámadásának, az Ő szent erejének igenis köze van az én életemhez is! Ha az Isten közömbös is nekem, de én nem vagyok közömbös az Ő számára!

Nagyon szépen fogalmazza ezt a helyzetet az Apostolok Cselekedeteinek híradása: „Amikor ezt hallották, mintha szíven találták volna őket” – olvashatjuk. A régi Károli-fordítás szerint: „Szívükben megkeseredének ezt hallván.” Az eredeti görög kifejezés ezen a helyen mintha együtt adná a megkeseredést és a szíven találást is: talán úgy lehetne itt fordítani, hogy *szívet átszúrni, fájdalmat okozni.* Péter igehirdetése tehát a hallgatóság életének fájó pontjára világított rá, és ebbe belerendültek a hallgatók. Ma is használjuk a kifejezést, hogy *szíven talált az ige bennünket.* Általában valóban olyankor mondjuk ezt, amikor a Szentlélek munkája által életünk valamiért fájdalmas pontjára értjük az elhangzó igéket és az igehirdetést. Az akkori és a mai hallgatók életében a fájó pont azonban pontosan megegyezik. A bűn ez. A bűneink, amelyekkel keresztre adtuk az Isten fiát. És emberileg is igaz, hogy elesésünkről, bűneinkről nem is szeretünk hallani, mert az fájdalmas számunkra. A Szentlélek viszont úgy formálja a megváltás eseményét a hallgatóság szívében, hogy a bűnünkre való rámutatásban is Isten megbocsátó szeretetével szembesülnek. És persze ez ma is éppen így van. Meglátva bűneink mélységét dicsőséget adunk Megváltó Urunknak, hogy neki **nem volt közömbös** a mi életünk, nem hagyott bennünket magunkra, hanem kiváltott, megszabadított minket.

A hallgatók számára tehát **Pünkösdkor világos lett, amit Jézus tett értük.** Egyrészt azért, mert az igehirdetés Jézusról szólt, másrészt pedig azért, mert Péter olyan eseményeket mondott el, amelyeket a hallgatók is ismertek és ezek az egyébként is ismert dolgok most megteltek valóság tartalommal.

De mást is látunk a hallgatókon Pünkösdkor. A Szentlélek munkája abban is megmutatkozott, hogy a hallgatók számára **egyszerre fontossá vált üdvösségük, az hogy mit kell tenniük üdvösségükért.** Meg is kérdezték Pétertől és a többi apostoltól: „Mit tegyünk, atyámfiai, férfiak?” Péter nagyon szűkszavúan, de lényegre törően válaszol: „Térjete meg, és keresztkeljedtetek meg valamennyien Jézus Krisztus nevében, bűneitek bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélek ajándékát.”

Benne van ebben a válaszban, **hogy amit felismertek, hogy bűn, azt hagyják el.** Az ember gyakran nehezen tud ellenállni a bűnnek. Tudja, hogy bűnös az élete, és sokszor azt is látja, mikor lép úgy, hogy az Istennek nem kedves. Mégis nehezen mond nemet a bűnre. A gyümölcsöket viszont szeretné látni személyes életében ugyanúgy, mint a világban. Valaki egyszer különöset álmódott. Olyan országban járt, amelynek fővárosa arról volt híres, hogy ott a világ minden jó dolgát meg lehetett

vásárolni. Az ifjú meg is találta a fővárost, be is ment a csodaboltba, ahol angyalok szolgálták ki a vásárlókat. A fiatal megkérdezte: „Mi mindent lehet itt venni?” „Minden jót, amit csak akar” - hangzott a meglepő válasz. „No, én sok minden jót szeretnék” - mondta a fiatalember. „Először is azt, hogy legyen vége minden háborúnak, aztán azt, hogy senki ne éhezzen, legyen szép lakása minden családnak, és minden közösségben a szeretet uralkodjék...” - sorolta szinte vég nélkül az ifjú, amíg az angyal félbe nem szakította. „Bocsásson meg fiatalember talán félreértette vagy rosszul olvasta el boltunk feliratát. Mi gyümölcsöket nem árúsítunk, csak vetőmagokat.” Testvéreim, mi is sokszor nehezen viseljük a békétlenséget a világban vagy közösségeinkben, a nyomorúságot és a terheket, szeretnénk azokat egyszerre letenni. De közben úgy járunk, mint az iménti ifjú, aki rögvést a gyümölcsöket várta. Először nekünk is a vetőmagokra, azaz Isten kijelentésére, az Ige-magvakra van szükségünk. Ránk is vonatkozik a naponkénti megtérésre vonatkozó felszólítás. Hogy a Szentlélek által növekedjenek bennünk az ige magvak, és amit bűnként felismertünk azt hagyjuk el.

A Pünkösöd ünnepének két tanulságát érthetjük most meg. Először azt, hogy miközben Péter prédikált, a hallgatók számára világos lett, amit Jézus tett értük. Krisztus megszünt pusztá ismeretnek lenni a hallgatóság számára, mert megértették, hogy Jézusnak köze van személyes életükhöz. Ennek kapcsán pedig másodjára azt is láthatjuk, hogy a hallgatóknak fontos lesz saját üdvösségük és örök életük. Két pünkösdi következmény áll tehát előttünk. Ahol az emberek ma is megélik a Szentlélek kitöltetésének, az Isten ereje tapasztalásának csodáját, ott ma is megnyílnak a szemek, világossá válik Krisztus váltsága, ott az emberek már ma is, most is és az örökkévalóságban is Krisztushoz szeretnének tartozni. Adja az Úr, hogy ezek a pünkösdi következmények megvalósuljanak a mi személyes és gyülekezeti életünkben is!

Kendi Csaba

BIBLIAOLVASÓ

u e z é k f o n a l

1.	H.	1Móz 13	ApCsel 4,23–31
2.	K.	1Móz 14	ApCsel 4,32–37
3.	Sz.	1Móz 15	ApCsel 5, 1–11
4.	Cs.	1Móz 16	ApCsel 5,12–32
5.	P.	1Móz 17	ApCsel 5,33–42
6.	Sz.	1Móz 18	ApCsel 6, 1–7
J			
7.	V.	1Móz 19	ApCsel 6, 8–15
8.	H.	1Móz 20	ApCsel 7, 1–29
9.	K.	1Móz 21	ApCsel 7,30–60
10.	Sz.	1Móz 22	ApCsel 8, 1–25
11.	Cs.	1Móz 23	ApCsel 8,26–40
12.	P.	1Móz 24, 1–27	ApCsel 9, 1–22
13.	Sz.	1Móz 24,28–67	ApCsel 9,23–30
N			
14.	V.	1Móz 25	ApCsel 9,31–43
15.	H.	1Móz 26	ApCsel 10, 1–16
16.	K.	1Móz 27, 1–33	ApCsel 10,17–23a
17.	Sz.	1Móz 27,34–46	ApCsel 10,23b–48
18.	Cs.	1Móz 28	ApCsel 11, 1–18
19.	P.	1Móz 29	ApCsel 11,19–30
20.	Sz.	1Móz 30, 1–24	ApCsel 12, 1–19
I			
U			
S			
21.	V.	1Móz 30,25–43	ApCsel 12,20–25
22.	H.	1Móz 31, 1–21	ApCsel 13, 1–12
23.	K.	1Móz 31,22–54	ApCsel 13,13–37
24.	Sz.	1Móz 32, 1–22	ApCsel 13,38–52
25.	Cs.	1Móz 32,23–33	ApCsel 14, 1–7
26.	P.	1Móz 33	ApCsel 14, 8–18
27.	Sz.	1Móz 34	ApCsel 14,19–28
U			
28.	V.	1Móz 35	ApCsel 15, 1–21
29.	H.	1Móz 36	ApCsel 15,22–35
30.	K.	1Móz 37	ApCsel 15,36–41

HA MADRID, AKKOR KIÁLTVÁNY A VALLÁSI EREDETŰ GENOCÍDIUMRÓL LEGYEN VÉGE A KERESZTYÉN NÉPIRTÁSNAK!

Én is Názáreti vagyok

Múlt hét végén a spanyol fővárosban közel 300 résztvevővel, és a közel-keleti ortodox, katolikus és protestáns egyházak vezetőinek részvételével jelentős kongresszust tartottak a vallási gyökerű genocídiumról, népirtásról. A legmagasabb egyházi rangú vezető **Óboldogsága III. Ignatius Joseph Younan antióchiai pátriárka volt, a Szír Katolikus Egyházból.** Az előadások a keresztyénség súlyos közel-keleti helyzetéről, a dzsihádisták terrorizmus borzalmairól, a misszió lehetőségeiről, és akadályairól, veszélyeiről, valamint az üldözöttek és áldozatok megsegítésének a formáiról szóltak. A Madridi Manifesztumot, Kiáltványt az ENSZ-nek, az Amerika Államok Szervezetének, az EU Parlamentjének és az Arab Ligának, valamint az érintett kormányoknak és a nemzetközi államközösség vezetőinek is eljuttatják. (Forrás: <http://maslibres.org/wearen2015en/the-congress/> ; <http://hazteoir.org/noticia/>) Szemleíró, fordító: **Dr. Békefy Lajos**

MADRIDI KIÁLTVÁNY – A MANIFESZTUM SZÖVEGE

Elítéljük minden formáját az erőszaknak és a háborúnak, amit Isten vagy valamely vallás nevében folytatnak. Feltárunk minden bűnös visszaélést, amit olyan terrorista csoportok követnek el, mint a Boko Haram, az Iszlám Állam, az Anszar im-Sharia, az Al-Quaida vagy mások. Egyetértünk Ferenc pápa szavaival: „Isten nevében nem lehet gyűlölködni, Isten nevében nem lehet háborút viselni!”.

Elítéljük a dzsihádisták csoportok kriminalista tevékenységét, melynek során a vallási türelemmel visszaélve, durván megsértik az emberi jogokat, gyilkosságokat követnek el, a közel-keleti kisebbségeket kínzásoknak vetik alá, életüket, tulajdonukat, vallásszabadságukat megsemmisítik, legyenek keresztyének vagy muszlimok.

Bízunk a különböző országok kormányait, hogy erőteljesen küzdjenek a terrorizmussal, s arra kérjük a nemzetközi államközösséget, hogy ebben a küzdelemben halogatás nélkül vegyenek részt, hiszen az egész emberiséget veszélyeztetik. Kérjük, hogy a kormányok konkrét lépésekkel támogassák az érintett országokat a dzsiháddal szembeni küzdelemben.

Elítéljük a nyugati kormányok és különböző szervezeteik passzivitását. Elítéljük a különféle intézmények közömbösségét. Elvárjuk, hogy kormányaink sürgősen adjanak választ a kialakult helyzetre és tegyenek konkrét javaslatokat a dzsiháddal szembeni küzdelemre. Mindent tegyenek meg a kormányok annak érdekében, hogy vége szakadjon a vallási indítékú üldözésnek, akár nemzeti, akár nemzetközi szinten valósulnak meg ezek.

Elvárjuk az Európai Parlamenttől, az Amerikai Államok Szervezetétől, az ENSZ-től, hogy világosan ítélje el a dzsiháddal szemben minden formáját, javaslatokkal és konkrét, gyors és tényleges lépésekkel állítsák le ezeket a terrorista csoportok bűncselekményeit, áldozataikat pedig biztos védelemben részesítsék.

Kérjük az Arab Ligát, egyértelműen ítéljen el mindenfajta heves támadást és bűncselekményt, amit vallási okok miatt követnek el a

terrorista csoportok.

Elvárjuk, hogy a felelős médiák és hírügynökségek igazsághoz hű és objektív információt tegyenek közzé a vallási okok miatti üldözés áldozatairól. Arra kérjük a hírközlő szerveket, ne takarják el a valóságot, hogy a népirtás okait megérthesse a közvélemény.

Elkötelezzük magunkat arra, hogy az üldözést szenvedőknek minden támogatást megadunk, amire képesek vagyunk, nevükben felemeljük szavunkat, hogy drámai helyzetükön változtatni tudjanak.

Elkötelezzük magunkat arra, hogy a világ bármely részén megvalósuló emberiesség elleni bűncselekmény, kiváltképpen a vallási népirtás felszámolásáért mindent megteszünk.

Minden eszközzel segítjük felnyitni azok szemét tetteik felismerésére, akik az üldözés, az új mártíromság okozása által súlyos károkat okoznak.

Imádkozunk az üldözés áldozataiért, az új mártírokért szerzte a világon. Imádkozunk a dzsihádisták terrorizmus végéért, s azokért, akik ezt elkövetik, hogy ráébredjenek tettük súlyára.

(Gyorsfordítás spanyol, angol és német szövegek egybevetésével, drbl)

Lejko Olga: ANYAI SZÍV

Aki óvott Téged, az volt édesanyád,
minden bánatodban ő vigyázott reád.
Ha életed követte csalódások sora,
nem hagyta, hogy szenvedj, azt nem hagyta soha!
Biztonságot nyújtott, ha szükséged volt rá,
ha sok csalódás ért- menekültél hozzá.
Valami hasonlót ő is átélhetett,
legjobban ő tudta, mi hiányzik neked.

De nem hintett eléd rózsaszín világot,
csak a lelkét adta, mint egy szép virágot,
és összetört szíved azzal gyógyította.
Terheidet saját vállaira rakta.
Nem látszott szeméből soha-soha bánat,
csak a teste lelke volt már nagyon fáradt...
Simogatta sebed, könnyeidet sírta,
adtad, mert gondoltad, hogy ő jobban bírja,
- pedig fáradt szíve már csatáját vívta.

VILÁGOLDAL

Hitről hívóknak

HÉTVÉGI KERESZTYÉN KALEIDOSZKÓP

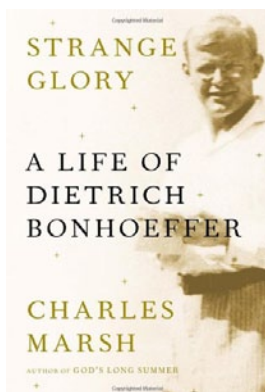
ÚJABB AMERIKAI BONHOEFFER KÖNYV A 70. ÉVFORDULÓRA – 10 ADVENTISTA DIÁK A KENYAI MEGGYILKOLTAK KÖZÖTT – KERESZTYÉNSÉG AFRIKÁBAN – ÁBRAHÁM ÖRÖKSÉGE A NÍLUS PARTJÁN

Ami a hétközi nemzetközi keresztyén hírekből kimaradt, azt kapja most az Olvasó rövidebb hírösszefoglalóban. Színes összeállításunk pár perc alatt átfutható, s képpen lehetünk a legfontosabb eseményekről. Írta: Dr. Békefy Lajos

IDEGEN DICSŐSÉG VAGY FÉLREVEZETETT IDEGEN? ÚJ BONHOEFFER KÖNYV HALÁLA 70. ÉVFORDULÓJÁRA

Amerika és az angolszász világ újra felfedezi Dietrich Bonhoeffert, a német evangélikus mártíreológust, akitnek halála 70. évfordulója (+1945. április 9.) a mögöttünk lévő héten emlékezett a világ. Az *Immanuel Könyvkiadó* (www.immanuel.hu) jóvoltából tavaly magyarul is megjelent a nagyszerű bestseller, a New York Times sikerlistáján hónapokon át vezető könyv, aminek szerzője *Erich Metaxas*. A pástort, mártírt, prófétát, kémet bemutató rendkívül izgalmas, közel 600 oldalas munka után nemrég jelent meg az USA-ban, s a német könyvpiacra is az újabb Bonhoeffer-életrajz, *Charles Marsh* műve a különös idegenről. Az új életrajz más perspektívából mutatja be őt, közelebb engedi az érdeklődő tekintetet az olykor vívódó, kereső emberhez. A történelem hullámveréseiben az „áldó hatalmak”, Isten oltalmát kereső, kérő, remélő, a keresztyénséghez és magához imádkozó úton járóról, Krisztus zarándokáról szól a könyv, aki néha meg-megáll, elcsodálkozik, leroskad a Krisztus-látások vakító könnyű terhe alatt vagy az emberi gyarlóságok gravitációjára, s aki még akkor is úton van Istenhez, amikor pár négyzetméternyi börtöncella csupán a mozgáster. A szerző *Charles Marsh* teológus tehát arra a következtetésre jutott, hogy Bonhoeffer élete egyáltalán nem olyan egyenes vonalú, töretlen út, mint amilyennek azt nem ritkán állítják. A könyv lassan-lassan átállítja az olvasó-néző kamerájának, látószögének a felvevő pozícióját. Titokzatos idegen vagy megvezetett ember lenne Bonhoeffer? Mindenesetre az ismert, az eddig ismert Bonhoeffer kicsit idegennek tűnik fel a könyvben. Az az ikon, amit eddigi információk rajzoltak meg szellemi váznunkra, ugyan egyre szélesvásznúbbak voltak, de ez a Marsh-i látás inkább még a felfedezésre váró emberről szól, s a hős képét nagyon emberi vonások mozaikképpé változtatja. Nem a korunkat jellemző hőstelenítés, deheroizálás mestereként lép hát fel akkor Marsh és könyve? Nem! Hanem az embert, az esendőt keresi életrajzában, és rá is talál, velünk is megtalálhatja ezt az embert. S ez a megragadó a könyvben. Mi nem, s mi igen akkor hát Bonhoeffer?

Így ír *Marsh*: „Nagypolgári családba született, s a család legfiatalabb gyermeke nem jogász, nem orvos, legkevésbé zongoravirtuóz lesz, hanem lelkész. Az egyházat és képviselőit a nagyon tálentumos ember gyakran úgy tapasztalja meg, mint ami/aki lelkileg üres és intellektuálisan nagyon középszerű. Nem marad más neki, mint a tudomány, a „tisztá tudomány”. Az egyetemen a fiatal magáncens nagyon tartózkodó. Túl mozgalmas eszmecserét folytat elméletben Barh Károllyal, a kultur-protestáns intézménnyé lényegéből kifordított keresztyénség radikális

bírájával. És amikor Németország hozzákezd újraalkotni önmagát a faji mítosz ingatag alapjain, azonnal a Führer-állam egyházi kritikusainak az oldalára áll. De nem csak a hit egyformává gyúrása, a „gleichsajtolás” ellen küzd. Ő olyan egyházért küzd, amelyik képes „kiáltani a zsidókért”, s amelyik „kinyitja száját a némákért/elnémitottakért”. Hasztalan. Élete végén – éveken át tartó börtön után kivégezve, a háború utolsó hetében is Istenhez kiáltó ember volt. És ebben lett Bonhoeffer igazán 21. századi ember”. Az örökkévalóság gyermeke – a könyv lapjain és életében is - rácsodálkozik a kimeríthetetlenül szépséges és izgalmas Itáliára, a különös aurájú picadorok földjére, Spanyolországra. Majd az USA-ra, ahol egyszerre vendég és idegen is. Ott addig nem tapasztalt lelkesedéssel és vidámsággal éli át ő is a négek között a hit életszerűségét. De kritikáját sem hallgatja el: „Az ember New Yorkban szinte mindenről hall prédikálni, csak egy valamiről nem: Jézus Krisztus evangéliumáról”. A híres Riverside Church-ben prédikált Harry Emerson Fosdick, aki a haladáshitű etikáról és a szociális idealizmusról beszélt, s a gyülekezetet nem a Krisztusban hívők közösségeként mutatja be, hanem szociális vállalkozásként. Egészen más benyomásokat szerzett a forró trópusokon, Havannában, ahová 1930 karácsonyán kapott meghívást, hogy a német iskola vendéglátójaként szolgáljon. Most nagy ugrást téve, még arról a könyv kapcsán, hogy igen részletesen, beleérzéssel írja le a szerző azokat a tapasztalatokat, amiket Bonhoeffer a 25-ös, majd 92-es cellában szerzett 18 hónapon át. Jól érzékelteti, ahogyan a bezártság pszichikai kamerája felnagyít, illetve lekicsinyít bizonyos dolgokat, melyek a rácsokon kívüli világban nem ilyen módon és arányban jelennek meg szenzoraink csatornáin. A „lelki gőzfürdő”, a börtön műveli azt, hogy a szára kenyér is jól tud esni, s a kevés is kitar egész nap, hogy reggel és este éles fülle hallja meg az énekes madár dalát a cellaablakon át, s orrával a szabadság illataként szippantja be a börtönudvaron virágzó gesztenyefa és akác virágillatát. Ugyanígy felerősödnek lelkében a Biblia Igéi. Sokszor elolvassa János evangéliuma 17. fejezetét, Jézus főpapi imáját: „Atyám eljött az óra...”. A családjának küldött levelekben nem panaszkodik, apróságokat kér otthonról: fűzős cipőt, fésűt, toalett dolgokat, ruhakéfé, sok gyufát, pipát dohánnyal, és pár könyvet, például Schelling Morálfilozófiáját. A hitleri hatalom és téboly végjátékának idején a totális morálvesztés kontrapunktjaként és ellensúlyozására. De újra olvassa a cellacsendben Kantot, Theodor Fontane verseit, Wilhelm Dilthey könyvét a világnézetek fejlődéséről a reformáció kora óta. Meg Hartmann értékfilozófiáját az értékvesztő, az értékektől megfosztó birodalom kellős közepén, megint csak szellemi kontrapunktaként. Ez az ő szelid lázadása. A szellem lázadása, protestálása a durva, brutális valóság ellen. Meg Dosztojevszkijt lapozza, aki a holtak házában írt feljegyzéseivel a maga szibériai katorgájában a Bibliában találta meg az akkori és ottani brutalitással szembeni túlélést segítő ellensúlyt. Szerette volna még 1944 végén elolvasni a református reformpedagógus, Pestalozzi munkáját és Paul Natorp szociálpedagógiáját. Megint ugyanazért, hogy a rosszat jóval győzze le, a pokoljáráskor is már a normális, megújul,

háború utáni időkre készülve. De a Gestapo leállította a könyvküldeményt. Rátiport bakancsokkal a remény útjára. Teológiai irodalomból csak egyet olvasott, Barth Károly Egyházi Dogmatikájának legújabb kötetét. Bonhoeffer Barth munkáját a római katedrálisokhoz, és Mozart szimfóniáihoz hasonlította. A börtönben élete töredékhez, de nem torzóhoz hasonlított, s azzal vigasztalta magát – a Biblián, Krisztuson, imáin, az énekeken és a könyveken kívül -, hogy minden töredékesség túlmutat önmagán: arra a teljességre, amit emberileg nem lehet létrehozni. Töredékesség, rész szerintiség – ez az, amit Bonhoefferől ez a könyv bemutat, de azt a tragikusan szép töredékességet, ami mindig a teljesség vonzásában, a krisztusi pléróma beteljesítő, távoli, mégis hit által már jelenvaló valóságáról, szabadító, vigasztaló kohéziójáról szól életében, s erről üzen nekünk Marsh könyve is... (Forrás: dietch-bonhoeffer.net/reformiert-info.de; pro-medienmagazin.de/kultur/buecher)

10 ADVENTISTA DIÁK A MEGGYILKOLTAK KÖZÖTT

A Kenyai Hetednapos Adventista Egyház honlapján is megerősítette, hogy a Garissa műszaki egyetemen meggyilkolt egyetemi hallgatók között 10 adventista diák is volt. Ezért az egyház honlapján közleményt adtak ki, amiben kérnek mindenkit az áldozatok hozzátartozóiért mondott imára. A meggyilkoltak között van Eric Nyumbuto, az Adventista Egyház egyetemi hallgatóinak egyik vezetője is. *Stanley Rotich*, a garissai adventista egyház tagja beszámolt arról, hogy az egyetemi épület közelében tartózkodott, amikor hallotta a lövéseket. Akkor mobilon felhívta Nyumbutot, de a beszélgetés egyszer csak megszakadt. Később tudta meg, hogy hittestvérét és barátját is lelőtték. A biztonságiak között volt *Philmon Okal*, aki szintén a helyi adventista közösség tagja. A borzalmas eset után elmondta: „Szavakkal nem lehet leírni, milyen horrosztikus volt ez az akció. De a támadás rögtön eszembe juttatta, hogy milyen közel van Jézus második eljövetele. Állandóan erre a napra kell gondolnunk, amikor nem lesz többé erőszak, halál és elnyomás”. (Forrás: <http://news.adventist.org/all-news/>)

KERESZTYÉNSÉG AFRIKÁBAN

Afrika a Föld területének egy negyedét teszi ki, mintegy 1,1 milliárd ember él ott. A vallás a kulturális életnek szilárd alkotó eleme szinte mindenütt. A kontinens északi részén az iszlám van többségben, déli részén pedig a keresztyénség. Az afrikai sokféle népességnek 37-41 %-a tartozik a keresztyénséghez. Ezekon kívül egyszerűbb törzsi vallások sokasága színezi a kontinens vallási térképét: afrikai vallások, őstisztelet, animizmus, mágiikus és varázsló gyakorlatok. Ami nagyban jellemzi a kontinens, az kisebb mértékben látható Nigéria esetében. Az ország északi részén az iszlám az uralkodó, déli részén a keresztyének vannak túlnyomó többségben. Jóval a Boko Haram szélsőséges iszlámista katonai csoport megjelenése, brutális akciói előtt sem volt nyugodt a helyzet a hatalmas országban, amely előrejelzések szerint az egyik legnagyobb népességű keresztyén és iszlám ország lesz a világon 2050-re. (Ha megélik). A mostani harcok már a növekedés és a terjeszkedés jegyében történő térfoglalásoknak tekinthetők, templomok, mecsetek és falvak leégetése jelzi az expanziót. Afrikában keresztyénnek lenni azt jelenti, hogy a világ leggyorsabban növekvő egyházához tartoznak a hívők. A katolikusok száma például 1950-hez viszonyítva 180 millióval nőtt, s így megnégyszereződött fél évszázad alatt. De a növekedésnek vannak árnyoldalai is. A keresztyénség gyakran társul afrikai hagyományokkal, valójában az elődök maszkját adják rá nem egy helyen – vélekedik *Achille Mbembe* politológus. Az afrikai keresztyéneknek egy negyede a pünkösdi egyházakhoz tartozik. Ennek egyik magyarázata az, hogy az ebben a keresztyén egyházban otthonos hitgyakorlat szerint a transz-rituálék a feketék szemében hasonlóságot mutatnak az

ősöket tisztelő bennszülött hit spirituális világával. A pünkösdi prédikátorok üzenetét jobban értik az afrikaiak, mert abban arról is szó van, hogy az eredménytelenségek az életben a gonosz szellemekkel függenek össze, az eredményes, sikeres élet pedig Isten jótetszésének kifejezése... (Forrás: pro-medienmagazin.de/gesellschaft/weltweit)

ÁBRAHÁM ÖRÖKSÉGE A NÍLUS PARTJÁN

A berlini Bode Múzeum kiállítása „Egy Isten – Ábrahám öröksége a Nílus partján” címmel nyílt meg, s bemutatja a zsidóság, keresztyénség és az iszlám történetét Egyiptomban az ókortól a középkorig. A kiállításon olyan játék babák is megtekinthetők, amiket a zsidó, kopt és a muszlim gyerekek is használhattak évezredek óta Asszuánban, Thébában, Memfisben vagy Alexandriában. Az ókori Egyiptomban normálisan és békésen megért egymással a három vallás, melynek közöz ősatya Ábrahám volt, aki igazából megvalósította a törzsi politeista, sokistenhitű világkép és istenkép felülírását a monoteizmussal, az egyistenhittel. Mellette a domborműveken láthatjuk József, Mózes és Gáriel főangyal különféle ábrázolásait. Az egyiptomi húsos fazekak jellemzésére a kiállítás bemutatja, hogy mindhárom vallásban a nyúl a termékenység jelképe, amivel igyekeztek bőségesen megrakni tányérjaikat. Edényeiken is gyakran előfordulnak nyúlábrázolások. Nagy gazdagságban mutatja be a kiállítás azokat a válogatott írásrészleteket, amelyek a Kairói Genizahból származnak, ami a Ben Esra zsinagógából került elő, ami Kairó óvárosában található. Ez arra utal, mintha a Nílus partján a különféle népek és vallások egymást kölcsönösen tolerálták volna évezredekkel ezelőtt.

Érdekesége a kiállításnak az a Nílus-parti Jézus ábrázolás, ami a virágvasárnapi bevonuláskor nem számárhatóan ábrázolja Őt, hanem lovon, s mint győztes vonul be Jeruzsálembe. Ugyanakkor Egyiptom a keresztyén szerzetesség bölcsője is. Itt alakultak meg az első keresztyén kolostori közösségek már az első században. A kopt keresztyének Márk evangélista utódainak tartják magukat, ha nem is testileg, de lelkiileg. Hiszen az első közösségeket 40 körül ő alapította Egyiptomban. Amikor a muszlim uralkodó, Amr ibn al-As a 7. század közepén elfoglalta Alexandriát, az ókori teológia egyik fővárosát, élő és lüktető várost talált ott: 4000 palotával, 400 színházzal, 1200 zöldségkereskedéssel, és 40 ezer zsidóval. A berlini kiállítás nem merül ki romantikus múltba révedéssel. A vallások közötti konfliktusokat is bemutatja. Például a római császár zsidóellenes lépéseit, akik ezért a 3. századtól ismét a Nílus mellé telepedtek. De említi a római császári ediktumokat is a keresztyének ellen, meg az európai agressziót a kereszties lovagok vonulása idején. A lényeg inkább az, mennyi pozitív példa adódott a történelemben a három ábrahám könyves vallás normális, békés együttélésére. Amit viszont a 21. század mintha feledni és kioltani próbálna. A múlt a mai Nílus-partiakat és másokat is ugyanúgy figyelmezteti, mint a szélsőséges iszlámistákat vagy a keresztyéneket és a zsidókat is: a három világvalás tud élni egymás mellett úgy, hogy az mindegyikük életgyakorlatát engedi virulni, s konfliktusok nélkül tolerálni. Ami kétezer éve lehetséges volt, miért ne volna ma és holnap is lehetséges? Vagy ehhez az akkoriak hitére és bölcsességére lenne szükség, ami érzékelhetően mintha több lett volna, mint a maiaké? (Forrás: evangelisch.de/inhalte)

GYÜLEKEZETEINK életéből

Bibliai vetélkedő

Szádalmáson már hagyománnyá vált, hogy a Református Nőszövetség az iskolai szünetekben próbálja a gyerekeket egy teadélutánra csalogatni. A tavaszi szünetben bibliai vetélkedőt szervezünk számukra, ahol tudásukat próbáljuk gyarapítani.

Idén február 25-én, meglepetésünkre, 13 gyerek fogadta el meghívásunkat, amiért Istennek legyen hála. Mint minden ilyen együttlételet közös imával

és énekléssel kezdünk, az ismerteket felelevenítsük, valamint 2 új éneket is tanultunk. Ezt követte a talentumokról szóló példázat felolvasása a Szentírásból, amit a gyerekekkel közösen megbeszéltünk, és értelmeztük annak mondanivalóját.

Majd 3 csoportot alakítottunk ki, melyben a „kátés” gyerekek voltak a csapatvezetők.

A „versenyt” kiértékeljük, minden

gyerek csekély figyelmességgel lett jutalmazva, az elért eredményeik alapján választhattak az ajándékokból.

De még ezzel nem ért véget a délutánunk. Közös csoportos játékokat játszottunk, ami kellő figyelmet igényelt részükről, amibe mindenki aktívan bekapcsolódott.

Ez az alkalmunk teázással és megvendégléssel ért véget.

Varga Zoltán

Kopjafa-avatás Nagyráskán

„Az az én parancsolatom, hogy úgy szeressétek egymást, ahogyan én szeretlek titeket. Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja barátaiért.” Jn 15, 12-13

Az idei „Március 15”-ét nem zavarta meg sem eső, sem hófúvás. Ilyen napsütötté körülmények között avathatta fel a Nagyráskai Református Gyülekezet az 1848-49-es szabadságharc emlékére készített kopjafát és emléktáblát. Mivel vasárnapra esett az emlékünnap, így arra – mondhatni – ökumenikus vasárnapi istentisztelet keretén belül került sor, melyen vendég-igehirdetőként Nt. Kraus Viktor, az Ungi Református Egyházmegeje újonnan megválasztott esperese szolgált. Az Ige és igemagyarázat épp az azokon a napokon olvasandó újszövetségi rész alapján volt bibliaolvasó

vezérfonalunk szerint, mely – mint esperes úr is kiemelte – szinte önmagáért beszélt, mert a testvéri szeretetről, sőt a halálíg elmenő, magát a másikért odaadó, önfeláldozó szeretetről szólt (vö.: Jn 15, 9-17). Igehirdetésében rámutatott arra, hogy egy nemzet, egy nép, így magyar népünk is csak úgy maradhat fenn, ha ennek a szeretnek a fényében fog küzdeni a másikért, s az „elszakitottságban” is a maga jogaiért, megmaradásáért.

Az istentisztelet után a gyülekezet kivonult a templomkertbe, ahol sor került a kopjafa és emléktábla felavatására,

valamint megkoszorúzására.

A megjelenteket ismét köszöntötte a helyben szolgáló lelkipásztor, Beňadik Adrián.

A II. Kor 3, 17 – „Az Úr pedig a Lélek, és ahol az Úr Lélek, ott a szabadság.” – alapján, rövid beszédében rámutatott arra, hogy ahogy a kopjafa – vagy akár a templom tornya – az ég felé mutat, nekünk is valahol másutt, az Istennél kell keresni az igazi, fegyverek által nem megszerezhető szabadságot, melyet egyedül Ő ad Jézus Krisztusban a Szentlélek által. Egyedül az Úr Lélek az, amely minden körülmények között –

akár idegen uralom alatt is – szabaddá teszi az embert szeretni a másikat, s Jézus szavai alapján, még az ellenséget is.

Ezután Tamás Barnabás, gyülekezetünk gondnoka, elhelyezte a koszorút az emléktáblán. A „Szózat” után, me-

lyet ifj. Benkő Sándor olvasott fel, az esperes úr megáldotta a gyülekezetet, s befejezésül elénekeltük nemzeti imádságunkat, a „Himnusz”-t.

Az ezt követő szeretetvendégségen a lelkipásztor megköszönte mindazon gyülekezeti tagok segítségét, akik bármilyen formában kivették részüket az előkészületekben.

Valamint köszönetet mondunk a gyülekezet volt lelkészének, Nt. Molnár Miklósnak és családjának, akik ezt a folyamatot elindították, s oroszlánrészt vállaltak mindebben.

b.a.

Köszöntés

2015. húsvét vasárnapján, a Runyai Református Templomban, ünnepi istentiszteleten köszöntöttük gyülekezetünk gondnokasszonyát, **Horváth Borbálát 60. születésnapja** alkalmából. Az ünnepi istentisztelet végén, Nt. Nagy Ákos Róbert esperes – lelkipásztor egy virágcsokorral és jelképes ajándékkal köszöntötte a runyai reformátusok nevében egyházközségünk gondnokasszonyát, és egyben megköszönte áldozatos és példaértékű szolgálatát.

Szeretett asszonytestvérünk további életére, szolgálatára Isten gazdag áldását kérjük és kívánjuk!

Nagy Ákos

Húsvétváró Újlóton

2015. március 29-én, virágvasárnap húsvétvárói foglalkoztató várta a gyermekeket Újlóton.

Az alkalmat a húsvéti események összefoglalásával kezdtük meg. Utána tojásokat festettünk, nyírtunk, ragasztottunk, kifestettünk, díszítettünk... Közben az ünnepekre készülődve, húsvéti énekeket énekeltünk.

Ezúton is köszönjük az asszonytestvérek szorgalmas fáradozásait, a sok finomságot!

Isten áldása kísérje mindnyájunk szolgálatait továbbra is. Munkálkodjon bennünk Isten Szent Lelke, hogy továbbra is sok örömet leljünk közös szolgálatainkban.

Végül a gyülekezeti helységeket húsvéti díszbe öltöztettük, ugyanakkor a templomban is megtalálható az ügyes kezek ünnepi eredménye.

Sándor Veronika

Megemlékezés

Hagyományainkhoz híven, Vámosladányban idén is megemlékeztünk március 15-én az 1848/49-es forradalomról és szabadságharcról, Magyarország újkori történetének egyik meghatározó eseményéről, amely a nemzeti identitásunk egyik alapköve.

Az ünnepi megemlékezést a budapesti Tabulatúra régizene együttes nyitotta a helyi református templomban. Az együttes kiemelt fontosságot tulajdonít nemzeti hagyományaink és történelmi múltunk zenei emlékeinek, ezért

historikus hangszereken játszanak.

Műsorukat követően közösen elénekeltük nemzeti imádságunkat, a Himnusz, majd megkoszorúztuk az 1848/49-es szabadságharc tiszteletére állított kopjafát. Koszorút helyezett el községünk képviselőjében a polgármester úr és helyettese, az MKP helyi szervezete, a református gyülekezetet képviselve pedig a lelkipásztor és a gondnok.

Icso Sándor

ÉnekeljeteK Istennek, zengjeteK nevének!

Élménybeszámoló a Zempléni Egyházmegye IV. Egyházmegyei Kórustalálkozójáról

A kórustalálkozó virágvasárnap, 2015. március 29-én Kiskövesden került megrendezésre a református templomban 8 kórus részvételével.

Vida Boglárka ifjú tehetség zenei bevezetője után a helyi lelkipásztor, Nt. Langschadl István köszöntötte az egybegyűlteket először szóban, majd az erre az alkalomra alakult kamarakórus tagjaként Claude

Goudimel zsolnárfeldolgozásával, a 95. zsolnárral. Az egybegyűlteket a gyülekezet gondnoka, Tóth Géza is köszöntötte, és imádságban kérte Isten áldását az alkalomra. Az igehirdetés szolgálatát az egyházmegye esperese, Nt. Kendi Csaba végezte. A virágvasárnapi evangélium alap-

ján kiemelte: jövönk csak Krisztussal van, de az Ő feladata nem a mi elvárásaink teljesítése, hanem nekünk kell igazodnunk Hozzá. Ha mi nem kiáltunk, nem beszélünk Róla, Ő a kövekből is tud fiaikat teremteni, a köszívéből is lehet hússzív. A lába elé helyezett virágnál sokkal fontosabb, hogy a szívünket adjuk Neki.

A kórusok közül elsőként a Zempléni egyházmegye gyermekeiből alakult **gyermekkórus** szolgálatában gyönyörködhettünk. Balla Sa-

rolta zongorakíséréte mellett a különböző településeken lakó gyermekek Balla Viktória vezetésével egy emberként, felnőtteket megszégyenítő pontossággal énekeltek énekeskönyvünk énekeit fejből és Liszt Ferenc Krisztus-oratóriumának egy részletét.

Őket az **ágcsernyői** ifjúsági kórus követte, amely immár 2 éve működik Illés Angelika vezetésével. Tiszta, „lelki erős” énekükkel erősí-

tettek minket, hallgatókat. Külön dicséretet érdemel a kórust zongorán kísérő Tarr Hanna.

A **kisgéresi** kórus énekelte bizonyágtételét citerák hangja és Kovács Gáborné Ibolya zongorakíséréte is különlegessé tette. Csodálatos

élmény volt a sokak által ismert zsolnáraparafázisokat ilyen feldolgozásban hallani. A mai világban, amikor mindenki egyéni hangra törekszik, ez a kórus „csak” szolgáltni akart mindazzal, amit kapott, mégis összetéveszthetetlen hangzás jellemzi őket.

A 10 éves kistárkányi **Calix** kórust főként az idősebb korosztály tagjai alkotják. A kórus vezetője, Nagy Katalin el is mondta, hogy beteg-

ségek miatt a legutolsó időig egyáltalán nem volt biztos, hogy a kórustalálkozón részt tudnak venni. Mikor azonban megszólalt az énekkar, ezt egyáltalán nem lehetett hallani, az ő énekük szárnyalt hangilag a legmagasabbra.

A **nagykövesdi** ökumenikus kórus 9 éve szolgál már Gulyás Hajnalka vezetésével, mégis egyházmegyei kórustalálkozón most vet-

tek részt először. A kórust zongorán a kórusvezető, gitáron Nagy Sándor kísérte, a szóló részeket Pálóczy Anita énekelte. Éneklésük ihletett

beszélgetés volt a Mindenhatóval.

Az elmúlt időben új tagokkal bővült **örösi** kórus ahogy kiállt az Úr asztalához, még meg sem szólalt, de már teremtett egy csodás, gyógyí-

tó légkört. Énekük hitvalló erejű volt, de ahhoz is volt elég bátorságuk, hogy a szövegnek megfelelően halkán is énekeljenek. Ezekben a halk hangokban is áldott erő koncentráltódott.

A **tiszacsernyői** kórusát a gyülekezet lelkipásztora, Nt. Tarrné Bial Ivett vezeti. A kórus tagja a gyülekezet kántora Drahomirecky

Daliborné is, aki a szóló részeket énekelte és Tarr Hanna, aki zongorán kísérte a kórust. Hitvallásuk, hogy szeretnének énekelve imádkozó és imádkozva éneklő közösség lenni. Lélekkel és értelemmel énekeltek.

Végül a hazaiak, a **kiskövesdi** kórus szolgálatában gyönyörködhattunk. Balla Viktória különleges műveket választott az alkalomra:

Claude Goudimel négyszólamú feldolgozását a 25. genfi zsoltárra, két éneket az Eperjesi graduáléból, végül énekeskönyvünk 251. dicséretét Osváth Viktor feldolgozásában. Úgy tudtak énekelni, ahogy csak azok tudnak, akik tudják: kincs van a birtokukban. Az éneket a gyülekezet kántora, Balla Sarolta kísérte.

A kórusok szolgálata után Nt. Bodnár Noémi egyházzenei asszisztens bízta az énekkarokat, majd Balla Sarolta egyházzenei tanács-taggal átadták az erre az alkalomra készített emléklapokat és az Egyházzenei Osztály ajándékát. A helyi gyülekezet sárospataki porcelánnal kedveskedett a kórusoknak és a meghívott vendégeknek. A jelen lévő kórusok felsorakoztak az Úr asztala körül egy közös nagy éneklésre is. A közös mű vezénylésére a szervezők Bodnár Noémit kérték fel. Különleges élmény volt, mikor több mint száz ember énekelte az Ároni áldást. A helyi nőszövetség szeretetvendégséget készített a jelenlévők számára, melyre a nőszövetség elnöke, Csatlós Zsuzsanna invitált meg mindenkit. Így a kórustalálkozó a gazdagon terített asztaloknál folytatódott. Hála legyen Istennek ezért az áldott alkalomért, Aki a dalt adja az ember szívébe és szájára.

Bodnár Noémi lkp.

Szentjobbi Szeretethíd

A Szeretethíd, azaz a Kárpát-medencei Református Önkéntes Napok jegyében vállaltak szolgálatot április 11-én szombat délelőtt a szentjobbi kiskátésok. Munkájuk helyszíne a helyi zsidó temető volt, amelynek utolsó gondozója több éve elhunyt, így a sírkert napjainkra elvadult dzsungelhez hasonlít. Az előttünk jártak tisztelet, a közösségi felelősségvállalás és figyelemfelhívás vezette a héttagú kis csapa-

tot, abban a reményben, hogy példájukat mások is követik majd. Három órás megfeszített munka által sikerült a temető tekintélyes részét megtisztítani a fa nagyságú bokroktól, és négy síremlék is ismét megközelíthetővé, láthatóvá vált. Köszönet illeti az első éves konfirmandusok munkáját és példamutatását.

Fábián Tibor

Csodát virágzik a jelen

Ha a csoda szót halljuk, felkapjuk a fejünket, hiszen ki vagyunk éhezve a csodákra, s olyan „hisszük is-nem” is hozzáállással figyeljük a jelen csodáit. Most egy igazi csodáról, egy hihető, valós csodáról számolok be.

A fenti címmel került megrendezésre Nyír-

egyházán 2015. március 6-7-én a Kárpát-medencei református iskolák versenye és találkozója. A szervezők, a Jókai Mór Református Általános Iskola és Nyíregyháza Városi Református Egyházközség mindent megtettek azért, hogy a 27 református általános iskolá-

ból érkezettek jól érezzék magukat. A találkozó jelmondata: „Magyarságom a gyökér, mely hozzáköt a földhöz, s nemzethez. Emberségem a korona, mely a fa törzsét egyenesen nőni tanítja.” (Wass Albert) eleve meghatározza, hogy miről szólt a találkozó.

Felvidékről az alistáli, az érsekkétyi, a rimaszombati és a rosznyói egyházi iskolák diákjai és pedagógusai vettek részt a versenyen, ahol több kategóriában lehetett nevezni, vers-és próza, népdal, szóló néptánc, magyar anyanyelvi verseny és rajzverseny.

Az érsekkétyiek 3 kategóriában versenyeztek, versmondásban Molnár Vivien, fölkészítője Molnár Tímea; népdalban Nagy Csomor Márton, fölkészítője Nagy Csomor Ildikó és Riedly Krisztián; valamint szóló néptánc kategóriában Molnár Kira Dorka és Riedly Miklós Kristóf - mindketten a zselizi Kincső Ifjúsági Néptáncgyűttes táncosai - akik Alsó-

Garammenti lassú és gyors csárdást táncoltak, fölkészítőjük Riedly Krisztián volt. A gyerekek bátran és ügyesen szerepeltek, mint a népdal, mint pedig a szóló néptánc kategóriában az első helyen végeztek.

S hogy mi ebben a csoda? Mondhatnánk, ez a kitartó munka, a sok gyakorlás eredménye, nem pedig csoda. Pedig csoda, többszörös csoda volt ez a hétvége. Már azzal, hogy volt, aki megszervezte - és nagyon pontosan, remek színvonalon - ezt a találkozót és versenyt; csoda, hogy ezek a gyerekek ilyen tehetségesek; csoda, hogy annyi Istent szerető kereső gyerek, a jövő egyháztagjai egy helyen,

örömben és izgalomban, de mindenképp nagy szeretetben együtt voltak; csoda, hogy egy ilyen kis iskola, mint az érsekkétyi, 3 produkciót tudott küldeni és abból kettő az első helyen végzett.

Miért, honnan ez a sok csoda? A találkozók vezér-éneke, mely Túrmezei Erzsébet versének megzenésített formája, egyértelműen elmondja: „Előttünk jársz! Te vagy az Élet!/A tegnap is hirdeti fényed,/de ha mi ma követünk Téged,/csodát virágoztat a jelen!”

Hát virágozzon is, Isten dicsőségére!

Ambrus Erika

Biblia-ismereti vetélkedő - Nagyráska

Az Ungi Református Egyházmegye biblia-ismereti vetélkedőjére 2015. április 11-én került sor Nagyráskán. A vetélkedőn egyházmegyéink több gyülekezetéből (Abara, Bés, Deregnő, Kaposkelecsény, Mokcsakerész, Nagykapos, Kistráska és Nagyráska) 39 gyermekei vett részt. A verseny 2 kategóriában zajlott (1-4. és 5+ évf.), melyen 4 kis- és 10 nagycsoport mérte össze tudását Dániel Könyvének válogatott részeiből. A köszöntés és igei bevezető (Beñadik Adrián beszolgáló lelkész tolmácsolásában), valamint énektanulás után a gyermekek neki-láttak a feladatok megoldásának.

A „tudáspróbát” izletes és bőséges ebéd követte, melyért köszönetet mondunk a helyi és az abarai asszonytestvéreknek, akik mindezét bezabiztosították számunkra.

A végeredmény:

I. kategória (kicsik) győztesei:

1. helyezet: „Mókusok” csapata - Ádám Cynthia, Kondor Evelyn, Kállai Ákos - Nagykapos
2. helyezet: „Villa Abara” csapat - Dožická Vivien, Kocúr Alexandra, Mondok Anna - Abara
3. helyezet: „Szivárvány” csapat - Nagy Kitti, Óváry Erika, Szegeda Dávid - Abara

II. kategória (nagyok) győztesei:

1. helyezet: „DMD” csapat - Mihók Dóra, Persely Dániel - Nagyráska + Molnár Márk - Kistráska
2. helyezet: „Samsung Exynus Team” - Szabó Klaudia, Urbán Csongor, Üveges Eszter - Nagykapos
3. helyezet: „Isten emberei” - Bajcer Réka, Barkó Levente - Nagykapos

Mivel az elért pontokban néhol csak fél, ill. egy-két pontkülönbség volt, mondhatjuk azt is, hogy mindenki „győztes” volt, és senki sem ment haza üres kézzel. Ami pedig a lényeg, hogy a gyermekek egy-egy ilyen alkalomkor, s az arra való felkészüléskor, ismerkednek Isten Igéjével, az Ő megmentő hatalmával, erejével, szeretetével, valamint példát, bátorítást és útmutatást kaphatnak saját életükre nézve.

Hála legyen a mindenható Istennek, hogy a hűvös áprilisi hétköznapiak után adott egy szép, napos, meleg szombati napot minderre. Köszönet a lelkipásztoroknak, gyülekezeti munkásoknak, akik kivették részüket a felkészítésben és a segédkezésben az alkalmon. Köszönjük Egyetemes Egyházunknak a 200 eurós támogatást, valamint Dóry Zoltán vállalkozó (Nagyráska) és Kaszonyi Gergely (Kaszi Market, Abara) támogatását.

b.a.

Nekrológ

Kovács Zoltán
(1923-2015)

Az Úr 2006. esztendejében advent első vasárnapján szolgáltam először az evangélikus templomban. Ifjú segédlelkészként nagyon féltém, mire Zoli bácsi a karzat alatt várt engem és a kezembe adta az énekeket. Majd mosolyogva kérdezte meg tőlem, hogy átvettük-e otthon Árpád tiszteletessel a liturgiát. Végül odaállt mellém és biztatásként elmondta első legációjának az élményét, ahol se lelkész, se kántor nem volt vele, de Isten népe mégis összesereglett. „Istennek legyen hála minden jól sikerült.” – mondta, majd megveregette a vállamat.

Istennek legyen hála. Így lehetne összefoglalni Zoli bácsi életét is. Személyes hálaadás volt az egész élete. Nem csak ismerte a 103. zsoltár szavait, hanem meg is élte. Mélyen az életébe ivódott, ott a Tisza partján a kistárkányi református templomban gyermekként, majd megújuló ifjúként szárnyalt, mint a sas a Sárospataki Református Kollégium ódon falai között. Egész bensője megtelt az Úrral, nem felede el, hogy mennyi jót tett vele. Tapasztalta, hogy ő megbocsátó, türelmes, irgalmas, szerető és gyógyító Isten. Megismerte útjait. Istentől tanulta az élet minden csínját-bínját.

Drága hűséges családja, szerető gyülekezetei! Hálaadással tanulni és emlékezni, mennyi jót tett velem az Isten. Ez a református szellemiség. Tudom, hogy egyedül Istené a dicsőség. Szárnyalt, megújult ifjúságra, mint a sasé, mert Istennel járt. Személyes hálaének volt a szívében, és ezzel a hálaénekkal borult le Teremtője, Megváltója, Megszentelője előtt, sőt ezzel a hálaénekkal a szívében szolgálta a legkisebbeket is.

Így állt be az Úr szőlőskertjébe, ahol személyes Isten-megtapasztalásait hálaadásként kamatoztatta a maga és mások életében. Szülőhelye környékén kezdte pedagógiai munkáját közvetlenül a második világháború után, majd 1951-ben megnősült, nőül vette Zaán Ilonát, aki házastársa volt halála napjáig. Rozsnyó környékén, kezdetben Berzétén, majd Jólészen tanító és iskolaigazgató volt egészen nyugdíjaztatásáig. A Tisza part mellől érkezett és a Sajó part gyermekeit kapta ajándékba az Úrtól.

Sok mindent átélt, a társadalmi változások forogtága őt is magával ragadta, megélte a határváltozást, a háborút, s az azt követő szocializmust. Ennek ellenére mindvégig ott élt szívében a hitvallás: „Református

magyar vagyok, halálomig az maradok. Vallásomnak nincsen ára, nem viszem én a vásárra.” Pedagógiai és emberi gerincességét éppen ez a hitvallás, és a református hite és élete egyetlen szabályozója a Szentírás képezte. Soha nem felejttem el, amikor 90. születésnapjára megajándékoztam egy holland gyermekbibliával, mire ő sirva fakadt és csak ennyit mondott: „mit adtunk volna ezért a bibliáért, mi magyar református pedagógusok, pályafutásunk kezdetén.” Igaz hiány volt a Bibliákból, hiány volt a hitéletből, de nem volt hiány a példamutatásból, mert a hálaének akkor is ott zsongott a szívében: „Áldjad, Istenem, az Urat, és egész bensőm az ő szent nevét.”

Családja körében zengett a zsoltár: „Amilyen irgalmas az apa fiaihoz, olyan irgalmas az Úr az istenfélőkhöz. De az Úr szeretete mindörökké az istenfélőkkel van, és igazsága még az unokákkal is; azokkal, akik megtartják szövetségét, és törődnek rendelkezéseinek teljesítésével.” Isten irgalmasságot cselekedett.

Nyugdíjaztatása után teljes odaadással fordult a hitélet felé. Kezdetben, szülőfalujában, Kistárkányban teljesített kántori szolgálatot, majd lakhelyén Rozsnyón mind a két protestáns felekezet templomában, sőt a Rozsnyó-környéki gyülekezetekben is. Odaadással zengett a zsoltár, a dicséret orgonajátékán keresztül. Ő nem vonult nyugdíjba, mert egy sárospataki okleveles kántor-tanító szolgálatában teljesedett ki. Nem tette le a lantot, kész volt az ő szíve az utolsó dobbanásig zsoltárt zengeni az Úrnak. Amikor az orgonához ült élt, élt Istenével és a gyülekezettel együtt. Nem hiába volt éppen a 264. dicséret a kedvenc éneke, amely a 103. zsoltár parafrázisa. Vérbeli keresztyén, vérbeli magyar, vérbeli kántor-tanító maradt egészen az utolsó leheletéig. Isten szeretete őt ajándékozta nekünk, Istennek legyen hála érte.

A feltámadás ígéit Dr. Buza Zsolt, helybeli lelkész hirdette a Zsolt 103 alapján 2015. március 28-án. A feltámadás reményében gyászolják őt szerető felesége, gyermekei, unokái, dédunokái, szerető rozsnyói és Rozsnyó-környéki protestáns gyülekezetei.

Buza Zsolt

FELSZÓLÍTÁS

A Református Újság Szerkesztősége felszólítja az előfizetést, s az átvett Szeretetszótár árával tartozókat, hogy 2015. május 15-ig rendezzék hátralékukat. Ennek elmaradása

esetén a júniusi számot már nem küldjük, s a nemfizetők névsorát közzétesszük lapunkban.

A Szerkesztőség

Konfirmáció évtizedekkel ezelőtt

Az elmúlt két évtizedben viharos gyorsasággal alakult át egyházi ünnepeink értelmezése a hívek körében. Sajnos nem az igei értelmezés erősödött meg, hanem az üzleti érdekeket szolgáló reklámhadjáratok nyertek óriási teret és befolyást az emberek gondolkozásában és ünnepről alkotott véleményében. Karácsony a szeretet ünnepe lett, de nem Isten szereti a világot, hanem...én szeretetem a családtagjaimat. Nincs szó arról, „hogy megszülött fiát adta...”, hanem én adom a mindenféle látványos hiábavalóságaimat. Húsvétkor tele a világ nyuszival és az általa „tojt” tojásokkal, még „egyházi játszókák”

is ezzel foglalkoznak (jó lenne megfigyelni, vajon mennyi játszókázás vett részt legalább egy ünnepi istentiszteleten), majd jön a locsolókodás napja, enni-innivaló, frissesség és természet megújulás, szóval minden, amivel takarni lehet a feltámadást és Feltámadottat! Most a mennybemenetel és a Szentlélek kitöltésének ünnepkörében ott van a konfirmáció ünnepi alkalmak is. Hogy ünnepeink és ünnepkörök kiüresedésének mik az eszközei, már fentebb leírtam, most inkább arra szeretnék jó példát bemutatni, miként lesz lelkív és készülés, lelket-hitet erősítővé az ünnep. Egy olvasónk leveléből idézek:

„Minden nap, a bibliai vezérfonal olvasása mellett, olvasok egy fejezetet a „Hitünk pajzsa” könyvből is. Számomra ez a könyv, életem alkonyán, régi emlékeket idéz fel. Én és a bátyám egyszerre konfirmáltunk 1949-ben Érsekújvárbán. Amint ismeretes, az érsekújvári templomot a háborúban teljesen lebombázták. Mivel mi abban az időben 15 km-re laktunk Érsekújvártól, az akkori utazási lehetőségek miatt nem tudtunk rendszeresen bejárni a konfirmációra való előkészítésekre. Nagy Károly tiszteletes úr kölcsönzött Édesanyánknak egy „Kis Kátét”, amelyet sajnos vissza kellett adni – ilyenek is voltak a

háború következményei), és megkérte Édesanyánkat, hogy tanítsa be velünk a konfirmációs kérdéseket. Kétszer, vagy háromszor (már pontosan nem emlékszem) bent voltunk kikérdezésen a konfirmáció előtt. Arra viszont emlékszem, hogy a Tiszteletes úr megdicsérte Édesanyánkat, hogy lehetett látni, nemcsak úgy, mint betanult leckét mondtuk el a feleleteket, de korunkhoz mértén igyekeztünk is tudatosítani azt, amit mondtunk. Számomra

az Önök ajándék könyve ilyen nagy kegyelmi ajándék, amelyet életem végéig újra és újra fogok olvasni a Biblia olvasása mellett. Ez a két könyv „Alfa és Omega – Hitünk pajzsa” számomra.”

Kedves szülők, olvasónk levelében az édesanya nagybetűvel van írva, mert nem csak szöveget tanított, hanem szívét-lelkét és hitét adta gyermekeinek, s ez majd 70 év távlatából is erősít, szeretetet, reménységet

hirdet – HITVALLÁSRA ÖSZTÖNÖZ! *Mert nem a konfirmáció ajándékért tanulom meg a válaszokat, hanem a konfirmáció az ajándék, ami által megtanulok hitvalló választ adni az élet kérdéseire, a Gonosz csábításaira, a tévelygés és hitetlenség kihívásaira!*
MERJÜNK NAGYBETŰS ÉDESANYÁK ÉS ÉDESAPÁK LENNI!

Csl

A Kárpát-medence Reformátussága

Kétszáz éve született Ballagi Mór

Kétszáz éve született Ballagi Mór, a XIX. századi magyar protestáns közélet jeles személyisége, az első zsidó származású tudós, akit tagjai közé emelt a Magyar Tudományos Akadémia.

Ballagi Mór 1815. március 18-án született Bloch Mór néven, a mai Szlovákia keleti részén fekvő Éralja nevű kis községben (Inovec). Szülőfalujában a XIX. század elején a ruszinok voltak többségben, a Bloch család a kisebbségben lévő zsidósághoz tartozott.

Az ifjú Mór gyermekevei nagy szegénységben teltek, de a tudás iránti éhsége hamar megmutatkozott. Előbb 1829-től a nagyváradi, majd 1831-től a pápai talmud iskolába járt. Tanulmányait megszakítva nevelői állást vállalt Móron és a felvidéki Surányban. Az utóbbi városban jó kapcsolatot alakított ki a helyi római katolikus plébánossal, aki latin és görög nyelvű könyveket adott kölcsön neki és az ókori eredetű nyelvek elsajátításában segítette.

1836-tól egy éven át a Pápai Református Gimnázium végzős osztályának tanulója volt. Ezt követően a budai Politechnikumban műszaki tudományú előadásokat hallgatott. Mivel izraelita vallású diákként diplomát e szakterületen nem szerezhetett, ezért tanulmányait 1839-től Párizsban folytatta. A francia fővárosban készítette el nagy hatású röpíratát Zsidókról címmel, amelyben a magyarországi zsidóság asszimilációját szorgalmazta.

Már az 1830-as évek második felétől, egyre értékesebb nyelvészeti munkásságot végzett, amelyre a magyar tudóstársadalom tagjai is felfigyeltek és 1840-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává választották. Székkfoglaló beszédét Nyelvészeti nyomozások címmel 1840. december 28-án Budán mondta el. Ő lett a Magyar Tudományos Akadémia első zsidó származású tagja.

Magyarra fordította és jegyzetekkel látta el a Pentateuchust (Mózes öt könyvét), amelyet öt kötetben jelentetett meg Budán 1840 és 1841 között. A kétnyelvű kiadásban a fordítás mellett közölte az eredeti héber szöveget is. Első jóskok címmel 1842-ben Józsué könyvét fordította magyarra.

A Pesti Izraelita Hitközség vezetőivel támadt konfliktusa után 1843-ban elhagyta ősei vallását, megkeresztelkedett és az evangélikus felekezet tagjává lett.

Filozófiai és teológiai ismereteinek bővítése céljából 1842-ben a tübingeni egyetemre ment, ahol 1843-ban bölcsészdoktori címet szerzett. Rövidesen visszatért Magyarországra és 1844-től a Szarvasi Evangélikus Gimnázium tanára lett. Vezetéknevét az 1840-es évek második felében Ballagira változtatta.

Aktívan részt vett az 1848-1849-es forradalomban és szabadság-

harcban, amelynek bukása után a császári hatalom eltiltotta a középiskolai tanítástól. Kondoroson földet bérelt, így a mezőgazdaságból származó jövedelem teremtette meg élete további szakaszában anyagi biztonságát. 1851-ben visszakapta a jogát az iskolai tanításhoz. 1851-től Kecskeméti Református Teológiai Akadémia, majd 1855-től a Pesti Egyesült Protestáns Teológiai Akadémia (mai Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karának elődje) tanárra lett.

A Teológián a bibliamagyarázat és a keresztyén hittan tudományát tanította, 1877 június végéig, amikor egészségi okok miatt állásától megválni kényszerült. Tanári működése alatt vállalt a magyar protestáns teológiai liberalizmus legmeghatározóbb képviselőjévé. Ballagi Mór 1851-től református intézmények alkalmazásában állt, így ebben a felekezetben vállalt különböző tisztségeket. A Dunamelléki Református Egyházkerület világi tanácsbírája, a Magyarországi Református Egyház Konventjének rendes, Zsinatának pedig póttagja volt.

A Magyar Tudományos Akadémia 1858-ban emelte rendes tagjai sorába. Székkfoglaló előadását A magyar nyelvészkedés köre. Bevezetés a sémi gyöknyomozáshoz címmel tartotta meg. Az országos politikai életben rövid ideig vállalt szerepet, 1861-ben az ómoravicai választókerület országgyűlési képviselőjének választották.

Egykori tanítványa, Szóts Farkas 1907-ben így emlékezett kedves tanárára: „Most 35 év múlva is jól emlékszem, a mint betegségtől kínzott vézna testtel a katedrúra fölvészorgott; szinte szájalom volt rá nézni – az első perczben. De a mint belemelegedett az előadásába, szemében kilobbant a lelkesedés tüze, görnyedt alakja kiegyenesedett, rekedtes hangja csodálatos csengést nyert, s szent lelkesedését észrevétlenül úgy átöntötte hallgatóiba, hogy mi is az ő szent hevétől égtünk, mi is az ő eszmévilágába emelkedtünk. Valósággal szuggerálta a tanítványait... És e mellett mennyire szerette őket. Minden tehetségesebb tanítványában egy-egy hithóst vagy tudományos apostolt látott, s emberszerető paedagogiája oly optimizmussal ítélte róluk, hogy a mint már Baksay megjegyezte, Ballagi szemében a tanítványok egyik fele mindig zseni volt, a másik fele legalább is kiváló tehetség.”

Ballagi Mór nyelvészként jelentéstannal, összehasonlító nyelvészettel és nyelvtörténettel foglalkozott. Gyűjtötte a magyar példabeszédek és közmondásokat, összeállította a magyar nyelv „teljes szótárát”, több német-magyar illetve magyar-német szakszótárt szerkesztett, ezenkívül héber nyelvtankönyvet is írt.

Hosszas betegség után 1891. szeptember 1-én hunyt el. Temetésén Szász Károly püspök a következő dicsérő szavakat mondta: „Az egyszerű zsidó fiú; – úgy mond, – a kinek földi maradványait most bánatos szívvel álljuk körül, törhetetlen erős akarattal, kitartó szorgalommal küzdött föl magát a nyomorból, és megjelent tudományosságunk egén, mint egy fényes meteor, a mely évtizedeken keresztül világított és terjesztette a tudást a nép minden rétegében.”

Millisits Máté, reformatus.hu

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Uzzijá király

A Júda királyságát megrázó politikai nyugtalanságokat követően az országba visszatért a nyugalom és jólét. Uzzijá, Amacjá király fia, 16 évesen lett királlyá, és 52 évig uralkodott. Anyja neve Lekoljá volt, aki Jeruzsálemből származott.

A stratégiai eredményeket követően a király a gazdasági reformokat indította el, mindenekelőtt a földművesek helyzetét igyekezett javítani. Kutakat ásott, és a pusztában szorgalmazta a földművelés beindítását. A Biblia úgy írja le Uzziját, mint akinek fontos a pusztába benépesítése és az ott folytatott földművelés. A Negev sivatagban folytatott ásások ebből az időből származó farm maradványokat tártak fel, amelyek Kr.e. 780 körül épültek. „A pusztában is épített őrtornyokat, és sok kutat ásott, mert sok jószága volt az alföldön és a síkságon. Földművesei és vincellérei voltak a hegyeken és a gyümölcsösben, mert szerette a földművelést.” (2Kronika 26) Uzzijá a földdel összekötött ember volt, „mert szerette a földet.” Ezzel egy időben készíti elő a következő hadjáratát. Uzzijá egy modern felszereléssel ellátott hadsereget toboroz, mely híressé teszi őt. „Fölszerelte Uzzijá az egész sereget pajzsral, dárddal, sisakkal, páncéllal, íjjal és parittyakövel. Csináltatott Jeruzsálemben ötletesen kitervelt hadigépeket az őrtornyokra és a szegletbástyákra, nyilak és nagy kövek kilövésére. Így azután messzire eljutott a híre, mert ezekben csodálatos segítséget kapott, végül igen megerősödött. Jeruzsálemben megerősítette a városfalakat. „Istent kereste Zekarjá idejében, aki istenfélelemre tanította, és amíg az Urat kereste, sikert adott neki Isten.” A gazdasági és politikai eredmények megerősítették Júda helyzetét a nemzetközi kapcsolatok terén. Ezt jelezte Eilat visszahódítása is. Júda királyai számára

Eilat birtoklása kiemelt fontosságú volt, mert ez a kikötő volt az ország déli tengeri kapuja. A filiszteusok felett aratott győzelmet követően szorgalmazta a Földközi tenger partvidékének betelepítését. „Uzzijá hadba vonult a filiszteusok ellen, és lerombolta Gát várfalát, Jabné várfalát és Asdód várfalát, sőt városokat épített a filiszteusok között. Isten megsegítette őt a filiszteusok ellen, a Gúr-Baalban lakó arabok ellen és a meúniak ellen.” (2Kronika 26) Júda királysága politikai és gazdasági értelemben regionális szuperhatalommá lett.

A Szentírás ismeri a gőg és elbizakodottság bűnét: az Isten segítségével elért eredményeket csakis a személyes képességeknek tulajdonítva. Mint apja Amacjá, Uzzijá is a gőg és elbizakodottság Isten ellenes bűnébe esett. „Amikor azonban megerősödött, vesztére felfuvalkodott, és vétkezett Isten ellen. Bement ugyanis az Úr templomába, hogy illatáldozatot mutasson be az illatáldozati oltáron.” De az előzőekkel ellentétben, Isten nem hagyta el Izraelt, és nem sújtott le, hanem hagyta bemenni a templomba, hogy bemutassa az áldozatot. Ezzel megsértette a bibliai parancsot, amely szerint ez csak a papoknak volt megengedett. Amikor figyelmeztették erre, a következő történet: „Amikor Azarjá főpap és a többi pap feléje fordult, látták a poklos foltot a homlokán. Ekkor kiűzték onnan, de ő maga is sietett kimenni, mert az Úr verte meg őt.” Isten büntetése beteljesedett. Utolsó éveit egy félreeső rezidencián töltötte. Sírját mai napig nem találták a Dávid házából származó királyok sírjai között. Mindenesetre, találtak egy sírkövet, amely Uzzijá sírjára utal.

*Dr. Avsshalom Kapach, Israel Heute
Ford. Csoma László*

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzést indít Léván a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kara

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzést indít a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kara, a Szlovákiai Magyar Mentálhigiéné Közösség és a Lévai Református Egyházközség együttműködésével. A képzés helyszíne a Lévai Czeglédi Péter Református Gimnázium épülete. Szakfelelős: prof. dr. Vass Zoltán intézetvezető, egyetemi tanár, szakvezető: dr. med. Grezsa Ferenc egyetemi adjunktus.

A képzés 2015 szeptemberében kezdődik. A képzési alkalomak félévente ötször két napon, csütörtökön és pénteken lesznek. A jelentkezés feltétele: humán szakos főiskolai vagy egyetemi oklevél. Elsősorban segítő foglalkozású szakemberek, mint például orvosok, egészségügyi dolgozók, szociális munkások, pedagógusok, gyógypedagógusok, pszichológusok, lelkeszek, vallástanárok jelentkezését várjuk.

A jelentkezéshez szükséges: jelentkezési lap és kézzel írt, személyes hangvétellű szakmai önéletrajz, valamint egyetemi / főiskolai oklevél másolat postázása a helyi szervező lent megadott címére. **Jelentkezési határidő 2015. június 10.**

A felvételi beszélgetés a szakmai gyakorlatra és a jelentkezés motívumaira irányul. Időpontja: **2015. június 23., 10.00 óra.** Helyszíne: Léva - Czeglédi Péter Református Gimnázium épülete (Sv. Michala 38, 934 05 Levice).

Felvételi keretszám: 36 fő. Az oklevél megszerzéséhez a tantárgyi követelmények teljesítése, 150 órás önismereti célú

csoporthoz tartozó záródolgozat készítése és vizsgabizottság előtti megvédése szükséges. A képzés formája iskolarendszerű, levelező képzés. Időtartama két év – négy szemeszter. A képzés végén megszerezhető oklevél megnevezése: „mentálhigiéné szakember”.

A képzés pénzdíjas, a hallgatói költségtérítés 40.000 Ft. – cca. **130 € félvétenként**, mely magában foglalja a 150 órás önismereti csoportmunka költségeit is.

A képzés folyamatában hangsúlyos: az önismeret; az emberi kapcsolatok, családok, közösségek működése, dinamikai sajátosságai; a különböző lelki jelenségek felismerése és az ezekhez kapcsolódó cselekvési stratégiák kialakítása; a hivatás-gyakorlásból adódó nehézségek, konkrét helyzetek feldolgozása; a segítői eszköztár bővítése; hosszú távú, támogató kollegiális kapcsolatok építése, szakmai tapasztalatok megosztása; saját hivatásunk terepén és saját kapcsolatainkban való tudatosabb és kompetensebb jelenlét.

Részletesebb információkat a képzés helyi szervezőjétől, Szathmáry Zsuzsanna, református lelkész, mentálhigiéné szakembertől kaphatnak az érdeklődők. Elérhetőség: 935 32 Kalná nad Hronom, Mlynská 2, e-mail: szatizsu@gmail.com, mobil: +421 908 192 110.

KERESSÜK MEG A BIBLIÁBAN!

1. "Oh, állíts helyre minket, és a te orcádat, hogy megszabaduljunk." (Zsoltárok 80:..)
2. "Mert minden van ideje és ítélete; mert az embernek nyomorúsága sok ő rajta;" (Prédikátor 8:..)
3. "De az velem van, mint hatalmas hős, azért az én kergetőim és nem bírnak velem, igen megszégyenülnek, mert nem okosan cselekesznek: örökkévaló lesz rajtok és felejthetetlen." (Jeremiás 20:..)
4. "..... fia! micsoda közmondástok van néktek Izráel földjén? hogy azt mondják: a csak haladnak, ám semmivé lesz minden látás. (Ezékiel 13:..)
5. "Jaj néktek, mikor ember jót mond felőletek; mert épen így cselekedtek a hamis az ő atyáik." (Lukács evangéliuma 6:..)
6. "Ha pedig azt , amit nem akarok, megegyezem a , hogy jó." (Rómabeliekhez 7:..)
7. "Azért is, hogy akár itt lakunk, akár , néki kedvesek legyünk." (2Korinthus 5:..)
8. "..... meg a ti szíveteket, és erősítsen meg titeket minden tudományban és jó cselekedetben." (2Thesszalónika 2:..)
9. "A jól forgolódó kettős tisztességre méltattassanak, főképpen akik a beszédben és fáradoznak." (1Timótheus 5:..)
10. "Azért van meg az : Ímé szegeletkövet tesztek Sionban, amely , becses; és aki hisz abban, meg nem szégyenül." (1Péter 2:..)

A rejtvényt, a Károli Gáspár fordítású Szent Biblia alapján Györky Szilvia (Alsóimihalyi) állította össze. Megfejtéseiket 2015. június 20-ig lehet beküldeni Szerkesztőségünk címére: **Református Újság Szerkesztősége, Hlavná 216. Drahnov 07674.**

MEGFEJTŐK: Pozsonyi e.m.: Családi Irén - Nagymegyer; özv. Sándor Józsefné, Szloboda Anna - Réte; Halgas Ildikó - Kulcsod; Mackó Zsuzsa - Dolná Streda; **Komáromi e.m.:** Pinke Júlia - Marcelháza; Bajcsi Márta, Ribarics Márta - Komárom; Tóth Irma - Kamocsa; Farkas Irma - Negyed; **Barsi e.m.:** Szalay Ferencné - Fél; Demény Lajosné - Nagysalló; özv. Bertók Istvánné - Barsvárad; Németh Sándorné - Nyírágó; Tildi Rozália - Újlót; Klincsek Ferencné - Kőhidgyarmat; özv. Kovács Lajosné - Nagysalló; Kakas Sándor - Nagysalló; Palásti Aranka - Léva; Baka Andrásné - Farnad; Császár Viola - Töhöl; Fazekas Dezsőné - Zseliz; **Gömöri e.m.:** Faragó Irén - Harmac; Tóth Katalin, Csank Szerénke - Nagybalog; Ing. Kolozsi Alica, Rimaszéc; Szabari Erzsébet, Gömörhorka; **Abauj-tornai e.m.:** özv. Gálffy Gusztávné, özv. Pataky Bertalanné - Migléc; Csáji Istvánné - Nagyida; Komjáty Istvánné - Felsőlanc; özv. Sztás Béláné - Alsólanc; Szaniszló Judit - Szeszta; Bartha Irén - Áj; Körtvély Péter - Tornagörgő; özv. Végvári Zoltánné - Perény; özv. Kövesdi Jánosné, Ing. Damko Valéria - Reste; özv. Kardos Béláné - Szádalmás; Szanko Mónika - Berzete; Szabó Gyuláné - Lucska; **Zempléni e.m.:** Kasko János - Újhely; Csernyánszky Erzsébet - Imreg; Puskás Monika, Nagy Árpádné, Lipán Márta - Nagykövesd; Szemán Józsefné, Kiss Magdaléna, Rácz Erzsébet - Bodrogszerdahely; Rigó Katalin, Egri Klára, Rácz Sándorné, Gerenyi Lászlóné, Kenéz Mária - Örös; özv. Visnyai Sándorné, Pósa Istvánné, Sallai Albertné, Máté Istvánné - Kiskövesd; Rácz Júlia, Kisgéres; Oláh Istvánné, Hardicsa; özv. Kiss Margit - Tiszacsernyő; Galambos Katalin, Bók Zoltánné, Királyhelme; Kulcsár Eleonóra, Kendi Zsuzsanna - Zétény; **Ungi e.m.:** Matocsik Éva, özv. Molnár Sándorné - Kistráska; Takács Józsefné - Nagyráska; Dupály Csilla, Szatmáry Árpád, Erdélyi Zsuzsa - Abara; Géczi Csabáné, özv. Veres Józsefné - Nagykapos; Kondor Lászlóné - Vajkóc; özv. Nagy Sándorné - Kaposkelecseny

NYERTESEK: Halgas Ildikó - Kulcsod; Bajcsi Márta - Komárom; Tildi Rozália - Újlót; Csank Szerénke - Nagybalog; Szabó Gyuláné - Lucska; Sallai Albertné - Kiskövesd; Takács Józsefné - Nagyráska

Rainer Albertz:
Illés, Isten tüzes harcosa

Könyvajánló

Illésről csupán hat fejezet tudósít a Bibliában, azonban még Jézus idejében, sőt, feltámadása után is él a neve. Próféta szolgálata nemzedékeken keresztül a bátor, 'tüzes' helytállás jelképe a korai keresztyénség számára.

E könyv érdekesen és érthetően mutatja be nem csupán Illés szolgálatát, hanem ismerteti azt az intrikákkal átszótt politikai helyzetet is. Olyan kérdésekre keresi a választ, melyek árnyaltabban mutatják be Illés korát és világát. Mi is történt valójában Nábót szőlőjénél? Mi volt Jezabel viselkedésének hátterében, és miért volt olyan kiemelkedő Illés tette, amikor szembeszállt az egy-Istenhitet el-

nyomni akaró államhatalommal? Miért tűnik úgy, hogy hallgat Isten népe, amikor hitéért, hazájáért harcolnia kellene, és miért fogalmaz a történet írója tartózkodóan az egyik helyen, másutt pedig részletekbe menően ecseteli az eseményeket? Melyek a bizonyítékai annak, hogy Illés nem csupán egy magányos hős, hanem a mindenkor igaz Isten irányítja az ő tetteit?

A mára már szimbólummá vált nevek és események életre kelnek a könyv lapjain, pontos teológiai- és kortörténeti bizonyítékokkal és adatokkal bemutatva egy próféta küzdelmét, akin keresztül Isten szól közbe az elfajuló vitákba, és szol-

Rainer Albertz

Illés
Isten tüzes harcosa

gáltat igazságot Törvényének megfelelően, népe és annak hite megmentése érdekében.

Az ÚMKK az omiši Imbertreken

Az omiši Dinári-hegységben 2015. március 21-én, szombaton került megrendezésre a „3. Imbertrek futam”, mely alkalmon mintegy 312 versenyző között az ÚMKK tagjai is részt vettek. A bátor vállalkozók választhattak a 10 km-es rekreációs-, valamint a 30 km-es verseny szakasz között. Ez a „Foglald el az Erődítményt” c. futam a második a „2. Tavasz Treking kupa” sporteseményei között. Meleg tavaszi idő, gyönyörű kilátás és kellemes társaság - ez jellemezte az első tavaszi napot Omisban.

A „3. Imbertrek” sportesemény az omiši „Imber” Hegymászó Egyesület és 10 másik baráti egyesület segítségével került megrendezésre, Omis város, az omiši Turisztikai Egyesület, valamint 15 szponzor támogatásával. Ezt a nem mindennapi eseményt még sokáig emlegetni fogják a környéken.

Omis utcáit és főterét már a kora reggeli órákban vidám fiatalok nevetése töltötte meg. A bejelentkezés után mindenki átvehette a verseny szakaszának térképét, saját sorszámát és egy emlék pólót is. A megmérettetés, melyet az omiši kalózok puskadördülése nyitott meg, hét szakaszból állt. Az egyes szakaszok megtétele után érkeztek a versenyzők az ellenőrző pontokhoz, ahol a rendezvény szervezői frissítővel várták a versenyzőket, s megjelölték kártyájukat, mely a célbaéréskor a sportszerű versenyzés bizonyítékaként szolgált. A szakasz teljesítése után minden résztvevőt meleg ebéd várt, majd pedig este zenés mulatság várta a szórakozni vágyó fiatalokat.

A verseny értékelése 4 kategóriában történt, úgymint a 10 km-es és

30 km-es, női és férfi versenyzők csoportjában. A verseny résztvevőinek és nyertesinek névsora, valamint az érdeklődők számára a további részletek megtalálhatóak az „Imbertrek” internetoldalon.

Az ÚMKK fiataljai a 10 km-es rekreációs szakaszt választották. A 8 felnőtt és 4 gyerek közösen indult a nagy megmérettetésre. A hét szakasz közül az első kettő valóban embert próbáló volt, melynek során elfoglalták az omiši Dinárok csúcsát uraló Forticat (Erődítményt).

„A napos időnek köszönhetően lélegzetelállító volt a kilátás, fantasztikus élményben volt részünk. Kissé félelmetes, de megható érzés is egyben a hegy tetején állva látni egyik oldalon, lent a mélyben a tengert és a távolban elterülő szigeteket, másik oldalon pedig az erdős Cetina völgyet. Úgy gondolom, mindannyiunk nevében mondhatom, ez az érzés megérte a fáradságot.” - mondta el Marton Ana Mari.

„Az erődítmény elfoglalása után utunk végigvezetett a hegyoldalon, érintettünk egy kis kápolnát, hegyi házikókat, köves-csúszós és erdei szakaszokat, végül pedig a tengerpart melletti autóúton érkeztünk el a célhoz. Számunkra ez a túra valójában nem verseny, sokkal inkább egy sportos kirándulást, ahol közösen, vidáman telt az idő, miközben élveztük a friss levegőt, a kilátás nyújtotta szépséget és szabadságot, a természet és a kultúra adta lehetőséget. Az ilyen alkalmak mindemellett szintén segítik a csapat összekovácsolódását, újabb közös élményekkel gazdagítottuk a spliti Új Magyar Kulturális Központ pezsgő életét. És ez jó érzés.” - tette hozzá Rupčić Betty, az egyesület elnöke.

Režić Annamária

Vannak még jó emberek (3)

Tovább szöve a gondolatsort, azt is el kell mondanom, a jóság nem korfüggő. Korunk fiataljairól sok rosszat mondanak az idősebbek, sokszor talán igazuk is van, vagy azért, mert tényleg ilyenek a mai fiatalok, vagy azért, mert már elfeledték, ők milyenek voltak. Tehát, a fiatalok között is vannak jó emberek.

Ennek igazolása a következő eset, amit nemrég láttam. Férjemmel autóval mentünk valahova, s egy elgázolt macska teteme fektet az úttesten. Kellemetlen látvány, a vér, az érzés, meg a tudat, ez a szerencsétlen állat rossz helyen volt, rossz időben, s most bizonyára valaki keresi, valakinek hiányzik. Lehet, pár perccel azelőtt még egerészett, vagy lustán nyújtózkodott, olyan kecsesen, ahogy csak a macskák tudnak; vagy épp a gazdája lába körül tekerődzve, méltatlankodott hangos nyávogással, hogy késik az ebéd; vagy épp az ölében hízelt, megelégedett dorombolás-

sal; vagy éppen szoptatta a kölykeit? S most ott fekszik vérbe fagyva az úttesten. S minél több autó megy arra, annál laposabb lesz a macskatetem, míg végül csak egy véres paca marad az úttesten. Szegény pára, ennyi marad belőle.

Mi áthajtottunk a macskatetem fölött, szép, fekete cicus volt egykor. Az utánunk érkező autót egy fiatalember vezette. Ismerem a fiút látásból, nem sokat tudok róla, talán azok közé a HMCS - gyengébbek kedvéért - helyi menő csávók közé tartozott, akiről az az általános vélemény, hogy semmi jót nem várhatsz tőlük, mert csak a szórakozáson, a lányokon, a rosszon törik a fejüket. Lám, milyen könnyen ítélezünk! Szóval nem tudom, milyen ember, nem tudom, mivel foglalkozik, nem tudom, mi a hobija, van-e barátnője, hogy tanult az iskolában; azonban az, amit tett, ezek helyett az információk helyett is so-

kat elmondott róla.

Ugyanis a fiatalember észrevéve a macskatetemet, lehúzódt az út szélére, megállt, kiszállt az autójából, s félrehúzza az út melletti árokba az élettelen testet. Aztán visszaült az autójába és folytatta az útját.

Mindezt a visszapiillantó tükrömből láttam. Azt nem láttam, milyen volt az arckifejezése, milyen érzéseket tükrözhetett az arca, de az biztos, hogy ennek a fiatalembernek érző szíve van. Nem hagyta ott a szerencsétlen állatot, hogy az autók véres pacává gyúrják szét. Lehet, neki is van otthon macskája, vagy csak egyszerűen, ilyen jó ember? Olyan jó, meleg érzés lett úrrá rajtam. Igen, vannak még jó emberek!

Ambrus Erika

Az írás elhangzott az Európa Rádió Útravaló c. műsorában.

Szeretsz-e engem?

(János 21, 15-19)

Kedves Olvasóink! Nem is olyan régen múlt el a húsvét szép ünnepe, és biztos vagyok abban, hogy az ünnep alkalmából a hittanórákon foglalkoztak azzal a történettel, amikor Péter háromszor megtagadja Jézust, míg a kakas megszólalt. Pedig előtte fogadkozott, hogy ha mindenki elhagyja is Jézust, ő ott marad mellette és akár a halált is vállalja érte. Ahogy tudjátok, ezt a fogadalmat nem tartotta be. E miatt később büntudata is lett, mélyen megbánta, amit tett. Megbánta, hogy nem vallotta meg Krisztust, amikor arra lehetősége nyílt. Ezt onnan lehet tudni, hogy amikor a kakas megszólalt, eszébe jutott, hogy Jézus előre megmondta, hogy meg fogja őt tagadni, és keservesen sírni kezdett.

Biztos vagyok abban, hogy amikor Jézus feltámadt, és Péter ezt megtudta, eszébe jutott az eset, és kellemetlenül érezte magát. Azon gondolkozhatott, vajon hogyan fog majd Jézus rá nézni, hogyan fog hozzá viszonyulni? Ezt pedig Jézus is nagyon jól tudta. Éppen ezért beszélgetett el egy kicsit Péterrel. Egy alkalommal ugyanis Jézus megkérdezte Pétertől: „Simon, Jóna fia, jobban szeretsz-e engem mint ezek?” Péter pedig válaszolt: „Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek téged.” Jézus pedig ezt mondta: „Legeltesd az én bárányaimat.” Jézus még kétszer kérdezte meg Pétert, hogy szereti-e, és amikor harmadszor is megkérdezte, Péter el-

szomorodott. Ekkor lett előtte nyilvánvalóvá, hogy Jézus nem felejtette el a tagadását. De mivel Jézus háromszor is azt mondta neki, hogy legeltesse a nyáját, tudta, hogy Ő megbocsájtott.

Ez a történet arra tanít meg bennünket, hogy ha olykor elfordulunk az Istentől, ha olyat teszünk, amivel megbántunk másokat, és bántjuk az Istent, de megbánjuk, amit tettünk, vagy mondtunk, Ő nem fog szemrehányásokat tenni nekünk, hanem megbocsájt. De nem úgy, ahogy mi emberek bocsájtunk meg egymásnak, hogy megbocsájtunk, de nem felejtünk, és olykor-olykor elővesszük az ellenünk elkövetett bűnöket, és a másik szemére hányjuk. Isten a megbánt és megbocsájtott bűnöket többé nem veszi elő. Egyszer láttam egy képeslapot, melyen egy tópart volt lerajzolva, amelybe Isten a megbánt bűnöket dobja be, és a tóparton

volt egy tábla, melyre ez volt felírva: „Horgászni tilos!” Időről időre követtünk el bűnöket. Ha azonban ezeket tiszta szívvel megbánjuk, Isten megbocsájt, egyszer, s mindenkorra. Forduljunk mindig bizalommal Urunkhoz!

IMÁDSÁG: Kegyelmes Isten! Köszönjük Neked kegyelmedet. Köszönjük, hogy nem a mi bűneink szerint bánss velünk, hanem Krisztusért megbocsájtod a mi bűneinket. Adj nekünk igazi bűnbánatot. Ámen.

ARANYMONDÁS: „Tartsatok tehát bűnbánatot, és térjete meg, hogy eltörlössenek a ti bűneitek, hogy eljőjjön az Úrtól a felüdülés ideje, és elküldje Jézust, akit Messiásul rendelt nektek.” ApCsel 3,19-20

Kraus Viktor

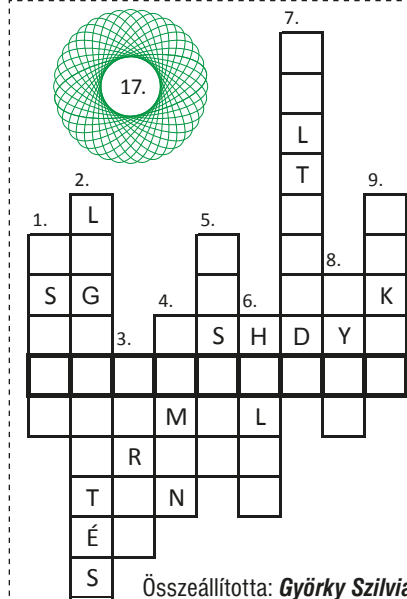
IFI Rejtvény

16. KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTŐI / **Pozsonyi E.M.:** Nagy Judit, Kulcsod; **Komáromi E.M.:** Bolla Edina, Hetény; ifj.Kacz Mária, Marcelháza; Pinke Julia, Marcelháza; **Barsi E.M.:** Fazekas Levente, Zseliz; **Gömöri E.M.:** Cégény Anikó, Nagybalog; **Abau-Tornai E.M.:** Anderko Denis, Alsólánc; Kardos Ágota. Szádalmás; Zborai Bernadett, Csécs; Szaniszló Dominik, Szeszta; Szanko Monika, Berzété; Körtvély Péter, Tornagörgő; Mitro Dávid, Komárom; **Zempléni E.M.:** Sipos Anita, Boly; Puskás Orsi, Nagykövesd; Nagy Alexandra, Nagykövesd; Lipán Barbara, Nagykövesd; Onda Richárd, Kikövesd; Sallai Csaba, Kikövesd; Bányácsi Bianka, Kiskövesd; Csaba Máté, Kiskövesd; Lőrinc Ildikó, Örös; Kenéz Roland, Örös; Lukács Tamara; Kovács Zoltán Patrik, Kísgéres; Kiss Petronella, Bodrogszerdahely; Vida Boglárka, Ladmóc; Bodnár Enikő, Ladmóc; Bodnár Emese, Ladmóc; Petrik Rudolf, Tiszacsornyó; **Ungi E.M.:** Rudik Sebasttián, Kaposkelecseny; Csörgő Eszter, Kaposkelecseny; Kalán Rebeka, Deregnő; Hajtó Petronella, Deregnő; Bugis Levente, Nagykapos; **JUTALMAZOTTAK:** Körtvély Péter - Tornagörgő, Puskás Orsi - Marcelháza, Hajtó Petronella - Deregnő, Bodnár Enikő - Ladmóc

FEJTSÜK MEG EGYÜTT!

1. A világ Teremtője.
2. Ez Péter feladata Jézus nyájával.
3. Hány nap telik el Jézus halála és feltámadása közt?
4. Így is szokták nevezni Pétert.
5. A feltámadás ünnepe.
6. Azt fogadta Péter, hogy még ezt is vállalja Jézusért.
7. Így győzte le Jézus a halált.
8. Így nevezi Jézus azokat, akiket Péternek őriznie, legeltetnie kell.
9. Ő emlékeztette Pétert háromszoros tagadására.

A megfejtéseket szerkesztőségünk címére lehet beküldeni, 2015. június 20-ig: Református Újság Szerkesztősége, Hlavná 216., Draňov 076 74

Összeállította: Györky Szilvia

REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás
– igazgató Csoma László

Terjeszti a Deregnő-i Református Keresztényen
Gyülekezet

Szerkesztőség:

főszerkesztő - Fülöp Sándor,
felelős szerkesztő: Györky Szilvia
szerkesztők - Rezić Annamária, Kraus Viktor
kárpatmedencei tudósítók:

Fábián Tibor, Szenn Péter

Nyomja: Györky Marián - MS PRINT

Szerkesztőség címe:

076 74 Draňov-Deregnő 216,
Tel.: 056/639 53 96, Mobil: 0908 035 094,
E-mail: ladislavcsoma@gmail.com
vagy csomalaszlo@centrum.sk